

PEDOFILIZM – JAMIYAT TANAZZULI

Sitora Juraboeva

Journalist

Pedofilizm, ya'ni bolalarga qarshi seksual zo'ravonlik, jamiyat uchun jiddiy muammo hisoblanadi. Bu holat nafaqat qurbanlarning hayotiga salbiy ta'sir ko'rsatadi, balki ularning oila va atrofidagi munosabatlarga ham zarar yetkazadi. Pedofilizmning tarqalishi, odatda, jamiyatda axloqiy me'yorlarning zaiflashuvi, ta'lif va tarbiyaning yetishmasligi, va ijtimoiy muammolar bilan bog'liq.

Bu jarayon jamiyatning umumiy ahvolini yomonlashtiradi, ishonchni pasaytiradi va ijtimoiy birlashuvni buzadi. Jamiyatda bu kabi jinoyatlarga qarshi kurashish uchun qonunlar, tarbiya va shaffoflikni oshirish muhimdir.

Pedofillikning kelib chiqish sabablari kompleks va turli jihatlarga bog'liq. Ular orasida:

1. Psixologik omillar: Aksariyat holatlarda, shaxsning mo'jizaviy tajribalari, ruhiy travmalar yoki zo'ravonlikka duch kelganligi.

2. Sosial muhit: Oiladagi yomon munosabatlar, hududdagi jinoyatchilik darajasi va jamiyatning axloqiy normalari.

3. Biologik omillar: Neyrobiologik va genetik faktorlar, masalan, miyaning taraqqiyoti.

4. Madaniyat va axloq: Ba'zi madaniyatlarda bolalarga nisbatan munosabatlarning muammolari.

Bu sabablarni tushunish, pedofillikni oldini olish va qarshi kurashishda muhim ahamiyatga ega.

Pedofilizmni kamaytirish uchun jamiyat bir qator choralarni ko'rishi kerak:

1. Ta'lif va tarbiya:

- Bolalar va ota-onalar uchun ta'lif dasturlari yaratish.
- Seksual ta'lifni kuchaytirish va xavfsizlik bo'yicha bilimlarni oshirish.

2. Psixologik yordam:

- Ruhiy salomatlik xizmatlarini kengaytirish, yordamga muhtoj insonlarga qo'llab-quvvatlash.

3. Qonunlar va qonunchilik:

- Pedofilizmga qarshi qat'iy qonunlar va jazolarni kuchaytirish.
- Jinoyatchilarni qayta tiklash dasturlarini qo'llash.

4. Ijtimoiy sharoitni yaxshilash:

- Jamiyatda ishonchni oshirish va ijtimoiy aloqalarni mustahkamlash.
- Oila va jamiyatda bolalarga qarshi zo'ravonlikni kamsitishga qarshi kurash.

5. Ommaviy axborot vositalari:

- Xavfsizlik va ongi oshirish maqsadida kampaniyalar o'tkazish.
Bu chora-tadbirlar orqali jamiyat pedofilizmni kamaytirish uchun mustahkam poydevor yaratishi mumkin.

Shu bilan bir qatorda ota-onalar farzandining himoyasiga juda ko'p e'tibor berishi kerak. Ularning himoyasini ta'minlash uchun quyidagi omillarga e'tibor qaratish muhim:

1. Xavfsizlik ma'lumotlari: Bolalarni xavfdan saqlash uchun muhim ma'lumotlar bilan ta'minlash.

2. Ochiq muloqot: Farzandlar bilan ochiq va ishonchli munosabat o'rnatish, ularning hissiy holatini tushunish.

3. Farzandni kuzatish: Farzandning atrofidagi muhitni, do'stlarini va faoliyatlarini kuzatish.

4. Tarbiya: Farzandlarga o'z huquqlari, zaifliklari haqida bilim berish.

Bu omillar ota-onalarning farzandlari uchun xavfsiz muhit yaratishga yordam beradi.